

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentesen levelek
 csak ismert keszektől fo-
 gadtatnak el.
 Kézirat nem adtna
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondeor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLÉN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DI
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Asonfelül bélyeg 20 kr.
 Kiemelt díjazottak s kör-
 settel ellátott hirdeté-
 nyekért térmérték szerint
 minden 2 centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

A magyarosítás és a papság.

Az ember a kultur-história nyomán azt hinné, hogy a műveltség terjedésével a nemzetek közt való gyűlölség sorompói egykor lezáródnak. Legalább Jézus, a legnagyobb bölcselő, az igazi műveltség ismertető jelének azt mondotta, mikor ember embert szeretettel fog ölelni.

És ebben a miveltnék hirdetett korszakban semmi se látszik jobban kidomborodni, mint a nemzeti gyűlölség és a sovénizmus. Államok farkasszemet néznek. Egymást ócsárló pamfletek még most, golyó és vér talán nemsokára. Most csak földalatt hallatszó moraj, majd etnai kitérés.

Mindenki tudja, mire célok: a románokra, Oroszországra és az összes politikai látóhatárra. A románok bömbölnek és sceniroznak buta jeleneteket. Oroszország, Bulgáriában, aknamunka módra jellemtelenkedik. Mindenki erősödni, terjeszkedni, vagyis elnyelni készül a szomszédját.

Ebből az a tanulság, hogy vigyázzunk, nehogy elnyeljük és ne fogjuk fel a dolgot közönyösen, vagy ideális szempontból, mert a fajszeretet sohse volt domináns, mint most; az az ideális emberszeretet a távol ködében vagon.

Erősödjünk és ne tanuljunk politikát őseinktől, kik a megerősödére való egy szemernyei politikát sem űztek. Átkos korszak volt az, mikor mágnásaink Bécsben hengegtek, parasztjaink itthon tudatlankodtak, a középosztály pedig lebzsel. Nem az a csoda, hogy elmaradtunk, hanem hogy végkép el nem buktunk. És ha az isten épen abból a lebzselő középosztályból nem küldött volna nekünk prófétákat, írókat és tudósokat, bizony meg is történik.

A legegészségesebb politikai eszme Révai-nak eme mondatában rejlik: „nyelvben él a nemzet.”

T Á R C A.

Templomban.

Ne keressd az angyalt fent az oltárképen,
 Az oltár lépcsőjén lent térdepel szépen.
 Imára kulcsolta fehér kezecskéjét,
 Istenhez emelte tiszta szivecskéjét,
 Az a kedves gyermek, az a szőke lányka:
 Szent a gondolatja, szent az imádsága.

Nincsenek vétkei, nem is tud vétkezni,
 De azért az imát buzgón újakezdi;
 Az Istenkéhez szól, feleli a földet,
 Erős, igaz hite hozzáviszi őtet.
 Áhítatos minden, ha ki őt csak látja:
 Szent lesz gondolatja, szent lesz imádsága.

Boldog, boldog Isten! a kit így imádnak;
 Csodált hatalmából, addj bárkinek másnak,
 De ha valamiben osztozhatnám veled,
 Osz'ezd meg a szerelmet, a melylyel ő szeret:
 Az a kedves gyermek, az a szőke lányka...
 Szent a gondolatja, szent az imádsága...

Ezner Kornél dr.

Soknyelvű állam vagyunk, de ezer év óta magyar karakterrel. Jogunk van hozzá, hogy itt mindennek magyar karaktere legyen. Így megköveteljük, hogy a ki itt magyar kenyeret eszik és ennek az országnak a vizét iszsa: az tudja nyelvünket és magyarul érezzen, mert ezt az országot sohse hitták se Dáko-Romániának, se Tótországnak, hanem ezer év óta csak Magyarországnak. Így a magyarosítás a legjogosabb program amit valaha hirdettünk.

De kik űzik a magyarosítást?

Egyfelől az állam a népiskolai oktatást elrendelő törvénycikkelyével, másfelől egyesületek Erdélyben, a Dunántul, Felső- és Délmagyarországon. S kik az akadályai? Jórészen a papság. Mindenki érezheti, hogy e kijelentéssel kikre célozok. Igen a pápa és tót lelkészekre, mert a református és részben a katolikus papság hazafias szel lemet senki se vonhatja kétségbe. Nekem úgy tetszik, hogy a 67 t. c., mely a magyar nyelvi tanítást követeli, merő luxus mindaddig, míg ezt a törvényt ellensúlyozni lehet.

E törvénnyel szemben pedig bámulatosan könnyű reagálni a szószék által. Mit ér, ha amit az iskola épít, lerontja a templom. Statisztikai számítás szerint, ma a más ajkuk $\frac{1}{3}$ részének már magyarul kellene tudni. Igaz, hogy ezt a valóság $\frac{1}{6}$ részben likvidálja, de hát melyik idegen ajku községben élő lelkésznek jutna eszébe, hogy már az újabb törvénytől iskolából kikerült ifju nemzedék kedvéért legalább egy pár magyar beszédet tartana. Egynek se, sőt a dáko-román és pánszláv szellemű lelkészek a szószékben látják még azt az erősséget, a honnan a magyarosítás eredményeit leronthatják.

Mi részünkről mindenik felekezeti autonómiáját tiszteljük, de ha az alakuló modern

jogállamnak lennénk, nem engednénk meg két sajnálatos dolgot.

Az egyik, ami a kultuszminister jelentéséből látható, hogy itt a magyar haza területén nagyszámu papnövendékek és papnevelő-tanárok élhessenek, kik magyarul még csak beszélni se tudnak. A másik, mit meg a tapasztalat bizonyít, hogy a szószéket az állami céllal ellenkező célra, t. i. a magyarosítás lerontására és politikai izgatásokra használhassák. Egyszóval szükség van egy erős törvényre, mely utját állja, az autonómia örve alatt folytatott szabad gazdálkodásnak és legyen magyar szó minden rendű és rangu iskolában s fokozatosan az idegen ajku községek templomi szószékjeiben.

Arra az ellenvetésre, hogy a reformációnak épen abban rejlett hódító ereje, hogy detronizálta az egyetemes latin nyelvet s mindenütt nemzeti nyelven szólalt meg; hogy nem lenne-e e reform elősegítője a vallásos élet hanyatlásának, hogy egy államnak pedig érdekében áll, hogy vallásos polgárai legyenek: az a feleletünk, hogyha a 67. t. c.-nek az a célja, hogy a más ajkukat fokozatosan előkészítse a magyar nyelv tudására, kevés idő multán az lesz abszurdum, ha még mindig sváb, tót, vagy román nyelven való beszédet kell hallgatniok.

Ez a fő pozíció. Itt örködünk, okosan de szigoruan. E nélkül minden kísérlet viz töltögetés a Danaidák hordajába.

Péter Mihály.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 11-én tartotta rendes havi ülését főispánunk ömeltósága, Molnár István elnöke alatt. Az alispán szabadságon lévén, Dókus Gyula főjegyző adott jelentést a közigazgatás menetéről s július havi állapotáról, Élénk és hosszas vitakozásra szolgáltatott alkal-

lehet. De minő csúf, nagy felleg igyekszik közbe furakodni. Ugy-e, kedves, a mi szerelmünk közbe nem fog ily árny tolatkodni sohasem?

— Sohasem.

Aztán leültek abba az illatos puha fűbe. A férfi átkarolta a nőt és nézett a szemébe hosszan, kéjesen. A méhek zsongása, egy-egy félnék fűrj pitypalattyolása, madarak csicsérgése, szellő suttogása, mind csak szeretetről, igaz szerelemtől, kéjről beszélt, regélt.

Volt egyszer egy ifju, délceg, sűgár alak. Szénfekete szeme kéjtől izzott, keble szerelemtől hevült. Gyönyöre, boldogsága a szép asszony volt, s ábrándos, bánatos arca, olyan igaz részvétet tudott kelteni.

Epedő, lány hangja, szerelmi suttogása, vizhangra talált az asszonykánál. Közéleben sebesebben dobogott az a kis husdarab, melyet szívnek neveznek, tejfehér arca tűzpirossá lett kezének érintésétől, s az a búbajos szem az ifju szemében találta gyönyörét, az a mézédés ajk az ifjunak adta édességét, s a hizeig keblen az ifju fűrtös fejével játszottak az ölelő karok.

És a férj el-eltűnődött rajta, hogy mért nem oly illatosak egy idő óta a virágok? Miért nem tanítják oly jól a szerelmet, mint egykoron? Miért hogy csak a bánkódás van meg a szívben, s nem a remény és nincs az öröm?

A liliomszál-asszonyka sokszor, sokat ábrándozott, s a férj, ha mély, ábrándos szemébe nézett, szinte elsűlyedt benne a lelkével.

Pedig az a szem már nem őt látta, nem őt

Kép az életből.

A „Zemplén” eredeti tárcája.

... A nő térdeire esett és zokogott keservesen... A férfi közönynyel nézett le rá, majd megfordult és fűtörészve távozott.

Akkor aztán felugrott az az asszony, szép arca teljes vadságában tündökölt és megfenyeggette parányi ökleivel a távozót.

Volt egyszer egy asszony, kecses és csábító. Bűbajos szemei, mézédés ajkai, hízlelő kebele, ölelő karjai hozzá csatolták férjét hűséggel, szeretettel. Rajongott az asszonyáért, bolondult utána. Szédelt a láng-szeme csillogásától, bájos teste hajlásától, selyem kontöse suhogásától.

Együtt éltek, egymásnak éltek. Órahosszat el-elsétálgattak saját kezeikkel ápolat virágos kertjükben. A virágok, a szerelem tanítói, megtanítanak reményleni, örülni, bánkódni. S áll-e egyébből a szerelem?

Méhek zsongása a liliomok kelyhében, galyról galyra ugrándozó kis madárkák csicsérgése, szellő suttogása, gerlice bűgása, mind-mind csak erről a hűségről, nagy szerelemtől beszélt, regélt.

A kert tava rengett-ringott, s a teljes fényben ragyogó nap sugára pajkos játszóssággal fűdött habjaiban.

A szép asszonyt úgy vonzotta valami oda lefelé.

— Nézd csak, édes, mint két szerelmes játszik a nap és a tó.

— Amilyen csak az igaz, tiszta szerelem

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

mat a S.-A.-Ujhely város keleti és északi szélein elhelyezett, lapunk jul 28-iki számában már tüzetesen ösmertett vámsorompók kérdése; végre is szavazással döntöttek a dolog érdemében s elhatározták, hogy a kövezetivám bérlője mindazoktól, kik vidékről érkezvén nem hajtatnak be a város területére, hanem csak azon a kanyarodáson haladnak, mely a gyártelepi átjárótól a petróleomraktárokig (vagy viszont) vezet, vámot nem szedhet és saját érdekében, de meg az esetleges zaklatások elmulasztása érdekében is köteles lesz ezeket a fogatokat külön bárcákkal ellátni, — egyszersmind utasították a város előljáróságát, hogy a vámházak érkezési oldalára, szembeötölő helyen, a vámdíjtételeket szemléltető táblázatokat függesztessen ki, hogy ily módon is eleje vétessék a városi kövezet használatára utalt közönség netalán való zaklatásának. Ugyanezek az intézkedések külön körözvények kibocsátásával tudomására fognak hoztatni a szomszédos járásek községeknek is. — Az ebadó-alap terhére rendszeresítendő két új vármegyei állatorvosi állomás ügyét elvben helyeselte és elfogadta a közíg. bizottság; azonban az állomások elhelyezésére vonatkozó küldötttségi javaslatot megváltoztatta s azt fogja ajánlani a közgyűlésnek, hogy az új állatorvosok *Király-Helmecsen* és *Varannón* (nem pedig Sátoralja Ujhelyben és N.-Mihályban) lakjanak. — A vármegyei alapokat megillető községi járandóságok legnagyobb hátrálékot mutatván a bodrogközi és gálszécsi járásekban, — a felelősség kimondásával felhívták az illető községek előljárói, hogy e községi hátrálékos tartozásokat haladéktalanul behajtván, legkésőbb ez évi szeptember hó 1-éig a vármegye pénztárába beszoáltassák. — A vármegye főjegyzőjének a közíg. bizottság nevében az 1892. év I. feléről szerkesztett jelentései helyeseltetvén, felterjesztettek a miniszterelnökhöz. E jelentésekből kiemeljük, hogy a csendőrsők szaporításának szüksége, valamint az is, hogy a jó közszolgálat érdekében az egyes csendőrsők állandóan meghagyassanak egy-egy őrsparancsnokság keretében, hangsúlyoztatott, — továbbá a leánynevelés-ügy felkarolása érdekében a vármegye székhelyén megindult üdvös mozgalom a vall. és közokt. miniszter ügyszeretetébe és pártfogásába ajánlatot; gondoskodás történt arról is, hogy a községek, melyek ez idő szerint mérnökkel még nem bírnak, ha a vicinális utak építése alkalmával, annyiszor-mennyiszor műszaki tanácsadásra szorulnak, a vármegyei kir. államépítészeti hivatalnál kellő támogatást nyerjenek. — Egy nagyon szomorú passzus az is van a féléves jelentésnek és ez az, hogy ez idén a *Hegyalján* már csak imitt-amott lesz, ha lesz, egy-egy gyenge szüret — ezután következnek a legbizonytalanabb jövő. Ennél a pontnál fölkerített a kir. földmívelési minisztert, hogy ingyen-szőlővesszőkkel ne csak a szövetkezeteket, hanem a magános szőlőbirtokosokat is kegyeskedjék ellátni — A törvényhatósági közutak építése, kezelése és fentartása céljából szerkesztett 1893—94. évi költségvetés javaslatának tárgyalása során felmerülvén az a mozzanat is, hogy az 1891/92. évi utépítési ciklusnak hiánylata máig is fedezetlen sőt bankróttal fenyeget: újból is felterjesztés intézette a kir. kereskedelmi miniszterhez, hogy vármegyénknek példátlanul súlyos helyzetére való tekintettel, a többször kért 25,000 ftnyi évi állami segédelmet közuti pénztárunk javára utalványozni méltóztatssék. — Az árvászeknek júliusi tevékenysége, habár *Pékáry* Gyula ülnök szabadságon volt

nézte. Ha félre vehette magát kertjébe, fél napokig elődöngött, mintha a virágok kinyílásának titkain tündönnék, vagy a méhek dongását, madarak csevegését tanulná érteni.

Elveszett a lelke, elveszett az ifjúság. Megcsalta a férjét, a jót, a hűt, a szeretőt, ... megcsalta a rütert, a hűtlenért.

... Az ifjú kimulatta magát és elhagyta az asszonyt ... más szeretőt keresett.

A nő térdeire esett és zokogott keservesen. Ugy kérte, hogy jöjjön vissza hozzá, ugy kérte, hogy ne hagyja el bűnbán, megalázva.

Az ifju pedig közönynyel, hidegen nézett le rá, majd megfordult és futyörészve távozott.

A kert tava rengett-ringott, s a teljes fényben ragyogó nap sugara, pajkos játszissággal fürdött hajjaiban.

Az asszonyka hosszan merően nézte a viz tükrét s arca mindjobban tündökölt.

Aztán eljött az ifju elbucsuzni, utoljára. Hidegen, ridegen kérte, felejtse el a nő, keressen más szeretőt, ... akad, ... ő is talált.

Az asszony szeme pedig ugy tündökölt, arca ugy ragyogott. Lelkéből kacagott az ifju beszédén, aztán oda vonta magához — utoljára. Átkarolta azokkal a hab karokkal, ... Még egy csókot arra az ajkra, izzót, paraszt, ... és egy erős taszítással a tóba dobta. ...

Még csak meg sem siratta.

Gáthy Géza.

s *Paysboss* Andor elnök pedig még most is szabadságon van, megnyugtató; mert elintézésben részesült 1287 üggydarab és hátrálékban csak 1155 db. maradt. — A közegészség állapota, az előző vizsnyokhoz mérten, júliusban javult; a malária (mocsár-láz) még tart, s ami különös, a hegyi vidékekre is befészkelte magát; vérhas Dávidvágás községben van, de ott sem oltott járványos jellegget. A honi kolerának csak egyetlen egy esete volt, Tarczalón, mely halállal végződött. Az ázsiai kolera ellen kivánt óvintézkedések megtétettek; a foganatosítás mivoltjáról személyesen szerzett meggyőződést a főorvos és e tekintetben nincs is kifogásolnivalója, — azonban egyes községek helyzetébe szinte kétségbeejtő; ezek: *Tokaj*, hol a temető túlszűfolt s az új temető ügyének rendezése csigaléptekkel halad, — *T. Lucs*, hol az ivóvíz-hiányban rejtőzik nagy veszedelem; a község lakosainak nagy része a holt Tiszából, melynek medrében mosnak is, szerzi be ivóvíz-szükségletét; ha a kolera hozzánk ellátogatna, ez a holt Tisza-meder a baktériumoknak ugyszólván kiapadhatatlan tenyésztő helye lenne, — *Szerencs*, hol szeptember elejétől kezdve, mikor a cukorgyárnak rendes üzeme folyamatba lép, 1000—1500 emberrel szaporodik a munkások létszáma, akik azután, legnagyobb részben Galiciából jöven, otthoni szokásuk szerint itt is zsúfolt lakásokba szorulva tengődnek. A gyárfelelő kijelentette ugyan, hogy 3—400 napszámra számára állandó munkásbarakot épít s kolera esetén a gyár jelenlegi betegelő szobáit kolera-kórházzá fogja átalakítani; de mindezekkel is csak csekély mértékben lehet a fenyegető bajon segíteni. Hozzájárul még, hogy *Szerencs* a vasuton érkező kolera-betegeket is kénytelen lesz befogadni és az egész város területén ennek a célnak megfelelő helyiség nem található, és hogy a városon átvonuló országút árkaiban rothadt vizszagjal, — *Lelesz*, valóságos gyűjtőmedencéje a minden irányból összegyűlemllett fertelmes vizeknek, — de legborzasztóbb a helyzet *Varannó* községben, kivált az alsó részen, hol a legpiszkosabb folyadékok lagúnái, melyekhez hasonlíthatók Törökországban sincsenek, teszik dögleletessé a levegőt. Mindezek a bajok gyökeres orvoslást igényelvének, utasították az alispánt, hogy azok megszűntetése érdekében, késelem nélkül, szükség esetében pedig a legnagyobb szigorúsággal intézkedjék; egy fölmerült konkrét eset alkalmából pedig felirat intézette a kir. honvédelmi miniszterhez, hogy a körorvosoknak az ősi hadgyakorlatokra küldött behívót, minthogy a koleravész idején egyetlen egy orvos sem nélkülözhető, visszavonni kegyeskedjék. — *Szerencs* Ödön, közíg. biz. tag, az ellen a szenvedhetetlen rossz szokás ellen szólalt föl, hogy a S.-A.-Ujhelyből kikerült ürüleket a legfrekvenciáltabb utak közelében rakják le. Azt sem tartja megengedhetőnek, hogy a vasuti gyártelep mellett lévő átjárónál a vasuti ör trágyakészleteket raktározzon. E vizsny és a közegészség féltett érdekeivel összeegyeztethetlen állapotoknak azonnal való megszüntetésére az alispánt utasították. — A kir. ügyész jelentette, hogy a kir. törvényszéki börtönben a júliusi rablétszám 137 volt, ebben elítelt 99. Élelmezés ellen panasz nincs, a börtönegészségi viszonyok kedvezők. — Kir. főmérnök előadta, hogy a *Falota*-határszéli utvonali építésének földmunkája serényen halad előre, s egyes szakaszokon már a kőburkolat lerakását és bekavicsolását is megkezdették. Ennél a munkánál naponta és állandóan 80—85 napszámot foglalkoztatnak. — *Mailáth* József gf. a Bodrogközön lévő utaknak élénkebb tempóban s az eddiginél gyorsabb módon leendő építésére és fentartására hívta föl a kir. államépítészeti hivatal figyelmét. — A kir. tanfelügyelő jelentéséből megtudtuk, hogy *Berettő* községben állami iskolát létesítenek. A s.-pataki tanyai nagybirtokosok felhívták, hogy a tanyai gyermekek neveléséről iskolák szervezésével gondoskodjanak. *B.-Keresztúr* községet utasították, hogy az ottan megnyitandó állami elemi iskola számára alkalmas helyiség kibéreléséről gondoskodjék és a vonatkozó szerződést ide mutassa be. — *Bernstein* Áron izr. zugtanító felelőbizet elvetette a közíg. bizottság és a 100 fős bírságot felelőbizet, a 10 fős bírságot az érdekelte szülőkönyv megvétetni rendelte. *Cadóc*s községnek iskolaépítésre 100 főt utalványozott a közmiv. alapból. — Kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy az ez évi július hó folyamán egyenes adókra 36,688 ft 84 1/2 krt fizettek be; hadmentességi díjból pedig 391 ft folyt be, míg a múlt évről 57,959 ft 76 kr. igazolatlan hátrálék mutatkozik. Az adófelszámolási küldötttségi befejezte munkáját és így az 1892-re eső állami egyenes adóknak minden neme közigazgatásilag véglegesen elő van írva. — *Gergely* János, *Dobos* György, *Zaróczky* János és *Kolbaszó* István hadköteleseknek kivételes nősülésre jogosító engedelmért benyújtott folyamodásaik kedvező elintézésben részesültek. — A d. e. 9-kor kezdődő ülés d. u. 1/2 1-kor végződött.

Hivatalvizsgálatok. Főispán ömeltósága, mint lapunk múlt számában már említve volt, tüzetesen megvizsgálta a gálszécsi, homonnai és szinnai járási szolgabírói hivatalok ügymenetelét és pénz-

kezelését. Öröme szolgál meg tudni a nagy közönségnek, hogy ömeltósága a pénzkezelést mind a három járásban kifogástalannak, sőt mintaszereknél találta. Az ügymenet a homonnai és szinnai szolgabírói hivataloknál a közigazgatás kivánalmainak megfelelő; e tekintetben a gálszécsi szolgabírói hivatal is nagy előre haladást tett.

A vármegyei egészségügyi bizottság holnap, délelőtt 9 órakor, a vármegyeiháza kistermében ülést tart.

Az 1893—94 évi közüti költségvetés, mely 215,887 ft 42 krnyi szükséglettel szemben csak 138,247 ft 24 krnyi fedezettel rendelkezik, vagyis 77,640 ft 18 krnyi hiánylatot tüntet elő, f. hó 11-én volt bemutató tárgyaláson a vármegyei közígazgatási bizottsága előtt. A költségelölírányzatot visszaadták az alispánnak avégből, hogy a *törvényhatósági utak* egy részének *községi közlekedési utakká* leendő átosztályozása s ennek következtében a terhek egy részének megszüntetése által iparkodjék kedvezőbb erő-arányokat létesíteni a szóban lévő költségelölírányzat keretében.

Hirek a nagyvilágból.

Oroszországból. Pétervárról írják: kétségbe vannak esve az emberek a folyton terjedő kolera miatt. A jobb módúak a legmesszebb eső nyaralóhelyekre menekülnek, a kereskedők bezárják boltjaikat. — Általában véve pedig a dolgot, az orvosok azt hiszik, hogy a kolera most sokkal enyhébb formában jelentkezik, mint ezelőtt, s 4—5 hét múlva valószínűleg vége is lesz a járványnak.

Vilmos német császár, az Északi-fok vidékén és Angolországban tett nagyobb tengeri utazások után, a hét folyamán székvárosába, Berlinbe, visszaérkezett.

Franciaországban az újságírás egyik ősenek *Teophraste Renaudot*-nak, a *Gazette* kiadójának, ércszobrot fognak emelni. *Renaudot* 1631. máj. 30-án nyert XIII. *Lajos* királytól engedelmet, hogy mindazokat az újságokat, híreket, nevezetesebb eseményeket, melyek a királyság határain belül és kívül történtek, kinyomathassa és árulhassa. Így jelent meg 250 esztendővel ezelőtt az első hírlap, a *Gazette*. *Derdinánd*, bolgár fejedelem, ki *Murányi* gf. név alatt pár hetet a magyarországi fürdőköny is töltött, székvárosába, Szófiába érkezett.

A tangeri csatáról jelentik, hogy a marokói szultán csapatai ismételtelen vereséget szenvedtek a felkelőktől.

Afganisztában lázadás tört ki, mely az emir személye ellen irányul.

Stambulov bolgár miniszterelnök Konstantinápolyba utazott.

Hirek az országból.

Az *Andrássy*-szobor. Az *Andrássy Gyula* gróf emléket *Budapest* fő- és székvárosban megörökítő szoborra a bizottság kiírta a pályázatot. E szerint az emlék lovasszobor lesz. Az *Andrássy*-ut végén fogják felállíttatni s költségei 200,000 forintra vannak számítva. A pályázati határidő 1893. október hó 1-je. A pályaművek fölött tizenegy tagu bizottság fog ítélni és pedig a lejáratától számítandó hat hét alatt.

Szapáry Gyula gróf, miniszterelnök, több heti fürdőhasználatra *Ostendé*-be utazott. Távolléte idejére a miniszterelnöki és belügyministeri tárcák vezetésével *Wekerle* Sándor dr. pénzügyministert bízta meg.

Lukács Béla, királyi kereskedelemügyi miniszter, M.-Vásárhelyen választói előtt mondott politikai iránybeszédében kijelentette, hogy a vasúti díj szabás rendszerén, lényegesebb módosítást ez idő szerint nem tart szükségesnek.

Az ország külön-külön vidékeiről, így vármegyénkben is *M. Hotyka* és *E.-Bénye* községekben, kolera-esetekről adtak hírt az egyes napilapoknak rémlátó tudósítói. Azok az esetek azonban egytől-egyig csak heves kolerin-betegedéseknek bizonyultak.

Az arany-pénzértékre vonatkozó törvények f. hó 11-én jelentek meg az országos törvénygyűlésben s legott életbe is léptek. F. hó 11-étől kezdve tehát koronákban is lehet számítani.

Különlélek.

(Lapunk mai száma:) tekintettel arra, hogy betűszedőinknek a ma d. e. kezdődő *Werner-örömmünnepe* re érkezett vidéki pályatársaiak kellett fogadniok s egyáltalában az örömmünnepe előkészítésével is foglalkoztak, — a szokott időnél jóval hamarabb, vagyis tegnap a déli órákban jelent meg.

(Kinevezések.) Főispán ömeltósága folyó hó 11-én kelt elhatározásával *Kapás Aurél*, főgimn. volt tanárt vármegyei írnokká, — *Oláh* István, végzett jogászt pedig díjtalan közíg. gyakorlóvá nevezte ki. Legyenek szerencsések!

Folytatás a mellékletben.

(Diszpolgári oklevél átadása.) A *Fusztus* József alattyáni plébános diszpolgári oklevelét, melylyel hű fiának nemeslelkűségét jutalmazta S.-A. Uj hely város képviselőtestülete, Alattyánban f. hó 8-án nyújtotta át az *Ujfalussy* Endre városi főbíró, *Pataki* Miklós jegyző s *Bánóczy* Kálmán képviselőtestületi tagokból álló diszküldöttség. A szülővárosához mindenkor meleg szeretettel ragaszkodó plébános lekötelező szívesseggel fogadta, azután dusan megvendégelte a diszküldöttség tagjait. A magyaros vendégszeretettel megtartott ebéd alkalmával *Pataki* Miklós városi jegyző emelt poharat a kitünő házi gazdáért, ugysis mint S.-A.-Ujhely hű fiáért, — mire az ünnepelel meghatottan, meleg szavakkal válaszolt A küldöttség másnap délben hagyta el Alattyánt a szíves látás jó emlékével, s avval a hó óhajjal, hogy a város jóltevője még sok, sok ilyen ünnepest éljen!

(Közegészségügyi állapotok.) A *Rongyva*-kérdés megoldásának szükségét és halaszthatatlan sürgős voltát számtalanszor tárgyaltuk, szellőztettük, emlegettük, aposztrofáltuk, sürgettük, sajnos azonban ez ideig hasztalanul; pedig hogy mennyire égető kérdés ez legfőképen közegészségügyi viszonyaink javítása céljából, mindenki meggyőző dést szerezhetett magának, ki csak egyszer is végig sétált a bűszhödött pocsolókkal, csatornák fertőző levélvel és szeméttel telt meder dudvás partján a *Rongyvának*. Mostanában a nagy erőfeszítéssel folyó ovóintézkedések foganatosítása során *Barthos* József főszolgabíró meghagyta, hogy a mederben lustálkodó vizek, legalább részben, árkok segítségével levezetessenek és így a veszedelem siettetésére szolgáló halál-csirák száma legalább apasztassék. Ez azonban csak ideig-óráig tartó panacea lesz; valamivel többet ér a semminél. Inkább csak jelzése az annak, hogy a *Rongyva*-kérdés megoldásának sürgőssége immár akuttá vált, mert itt van a rémitő kísértetek járásának 12-ik órája; mely hogy be ne következék, illetve, hogy a kir. kereskedelemügyi ministériumnál már egy hosszú év óta elintézetlenül heverő *Rongyva*-ügy végrevalahára letárgyalassék, arról a vármegye h. alispánja *sürgető* felirat küldésével gondoskodott.

(Az időjárás) e hét nagyobb részében is szeles, hives, borongós volt. Reggelenként és este felé egészen felillett az őszi kabát, még tegnap reggel is, pedig gyönyörű derült napra viradtunk. Egyébként pedig abból a jelenségből, hogy az akácok másodszer virágzanak, a tapasztalt emberek hosszú és szép őszt jövendölnek. Szébb, mint szép, valóságos remek képet mutat a rétségeknek dús és virág-pompás sarjtermése.

(Az ujhelyi vadász-társaság) *Kereestessy* Lajos kir. törvényszéki bírót választotta elnökévé.

(Halmay Imre szintársulata) jelenleg Nyiregyháza működik, honnan még e hó folyamán S.-A.-Ujhelybe készül átrándulni.

(Eljegyzés.) *Tóth* Károly, s. a. - ujhelyi m. kir. pénzügyi fogalmazó, jegyet váltott *Somogyi* Ella kisasszonnyal Eperjesen.

(Kiasott csontvázak.) A piaristák temploma mellett lévő cinteremből, a főgimnázium új épület-szárnyának alap-ásása alkalmával, temérdek emberi csontváz került napfényre. A szuterénül szolgáló térség föltárása után előtűntek régi épületfalak fundamentum-maradványai is, melyek azt mutatták, hogy a mai cinteremben, a templom tengelyére merőleges irányban, valaha egy kriptá állhatott. A csontvázakból már csak a koponya, a fogak és a felső lábszárcsontok maradtak épségben. A koponyáknak *Rétzius*-szöge arra engedett következtetni, hogy tulajdonosaik az életben, talán 5—600 évvel ezelőtt, nagyon értelmes urak, valószínűleg a klastrom építői és lakói, a veres barátok lehettek. A szép formájú koponya-csontok közül kiritt egy-két kúnokéfalosz-formájú is, melyet talán *Batu* kán emberei hagytak itt. A lelet, melyet azonban már elföldeltek, kraniológiai szempontból megérdemelte volna a tüzetes tanulmányozást.

(Áthelyezés.) *Feldbauer* Zsigmondot, a tökéterebesi vasuti állomásnak 15 éven át volt s a legszélesebb körben ösmert főnökét, a vidék *Berci* bácsi-ját, saját kérelmére Miskolczra helyezte át az igazgatóság. T.-Terebes város uri közönsége a köréből távozó főnök tiszteletére a kaszinó helyiségében társas vacsorát rendezett, mely alkalmával, írja levelezőnk, bucsuzó *Berci* bátyánkat az elválás emlékeül legkedveltebb eledelével vendégtük meg.

(Értesítés.) A helybeli piaristák templomában a szokásos aug. 18-iki bucsu, az idén e napon nem tartathatik meg, mert a javítási munkák nem fejezték be; a templom benedikáltaása aug. 28-án fog eszközöltetni, e napig a templom zárva lesz. *Ormány Miklós dr.* házfőnök.

(Szobafűz) volt f. hó 8-án, esti 10 óra tájban, a *Saéchenyi*-téri *Gansler*-féle házában, *Morgenstern* Emánuel cipész lakásán. A tüzet *Morgenstern* inasa okozta, ki égő gyertyával menván a szobába, ott keresés közben és vigyázatlansága miatt az ablak függönyét meggyújtotta. Szerencsére a segítség hamar kéznél volt s így aztán a nagy ijedelmén kívül nagyobb baj, vagy kár nem történt.

(Halálozás.) Fodor Istvánt, S-Patak város derék jegyzőjét, súlyos csapás érte, hón szeretett nejét és a gyöngéden szerető jó édes anyát f. hó 8-án elrabolta a könyörtelen halál. A kesergő férjet és a kis árvákat vigasztalja meg az isten!

(A tokaji hegyek termése.) Tokaj város főbírája írja a *Bp. Hl.*-nak: Szőlőhegyeink idei állása jövedelmező szüret reményére jogosít föl. Tokaj város különösen kevésbé van sújtva a filloxera csapástól, mint Hegyaljánk többi része, ahol különben az új ültetések kedvező eredményt nyújtanak.

(Betöréses lopások) című, multi közleményünk kiegészítésül még a következőket írja tudósítónk: Most már egész bizonyosan tudják, hogy az a jó madár, ki éjjeli látogatásaival a gálszécsi járásban ugyszólván rémületet keltett, nem más, mint Szarvas Mihály (csufnéven Pestik,) ki többrendbeli rablás és gyilkossági kísérlet miatt 10 évig ült az illvai fegyházban; onnan ez év március havában bocsátották szabadon. Ugy látszik hogy a fogság semmit sem változtatott egyéniségén, mert ugyanazokat a büntényeket ismétli, amik miatt előbb büntetést mértek rá. A vakmerő rab lónak legújabb mersze az volt, hogy f. hó 4 én estve ellátogatott Gálszécsbe, s a csendőrségi lak-tanya tőszomszédságában levő korcsmába tért vacsorálni. A korcsmába nyíló bolthelyiségbe a csendőrszervező éppen szivart venni jött; mikor a korcsmáros jelentette neki, hogy valami gyanus ember falatozik az ivószobában. A csendőr, elég vigyázatlanul, minden fegyver nélkül lépett a korcsmába s az ott talált *Pestik*-et felszólította, hogy mibenjárásának igazolása végett kövesse őt a csendőrségi laktanyába. *Pestik* készségesen engedett a felhívásnak, de alig léptek ki a korcsma ajtaján, futásnak eredt, a csendőr utána, de nem bírta elfogni, mert amint a mezőre értek, *Pestik* revolveréből kétszer a csendőrfelé lött s meghatárlásra kényszerítette. Most több mint harminc csendőr cirkál a környéken, de a tudósítás kelt-jég még csak annyira tudtak menni, hogy az orgadzakát kinyomozták. A vidék lakosságának izgatottságát jellemzi az az intézkedés, hogy ugy Gálszécsen, mint a szomszédos falvakban is, éjjelenként polgári őrségek ügyelnek a közbiztonságra.

(Emberölés.) *M.-Hotyka* község, írja levelezőnk, folyó hó 6-án, éjjeli 10 óra tájban, kegyetlen gyilkosságnak volt színhelye. *Balász* János hotykai lakos napzámot kannibáli kegyetlenséggel kaszabolták le személyes bosszúállásból. Koponyáját baltával bevették, hátgerincét dorongokkal több darabra törték, bal és jobb temporáról pedig a dust kaszavágásokkal lehasogatták. Különben a vadállati dühvel végrehajtott gyilkosság tervét régen forralták, mert, mint maguk a tettesek mondják, a megölt *Balász* János mindenki belekötélődzködő, rakoncátlan s ellenük is lelkesedő egy rovott multu ember volt. Számtalanszor okozott kárt embertársaiban, míg végre most őt magát is utólte a nemezis. A hullának f. hó 8-án hatóságilag teljesített felbontása alkalmával konstátálták, hogy a reá mért minden egyes ütés, szurás, vágás egymagában is föltétlenül haláltközö volt. A tettesek, névszerint *Márton* József, *Béres* Mihály és *Bartus* István (a két utóbbi legény-ember, az első már házas) e borzasztó tett elkövetése után önként jelentkeztek a büntető bíróságnál. Mindhármukat letartóztatták s most az ujhelyi kir. törvényszék börtönében várják földi büntetésüket.

(Szédelő asszony.) *Tóth*, másképen *Fekete* Borka, a rendőrség előtt ismert gyanus firma, újabban azzal tetézte jó hírnevét, hogy egyes kereskedésekben, vagy üzletekben megjelent s ott egy ismert urnő cselédjének adván ki magát, néhány pillanatra urnője részére a piacon bevásárolt egy két forintot kért kölcsön. Ez a fogás annyiszor-mennyiszor sikerült is neki, de e napokban, mikor *Wiehs* Keresztély cukrázdájában tett megint kísérletet, rajta vesztett s a rendőrség elé került.

(Öngyilkossági kísérlet.) *Hladek* Mari, napzamos asszony, ki család vádjá miatt került e napokban a városháza zárkájába, kendőjével az ajtó kilincsre felakasztotta magát; a kulcsosnak azonban gyanusnak tűnő föl a zárkóból kihalló nyöszörgés, benyitott. Ideje-korán, mert a halálra vált, amint vízzel leöntötték, még magához tért.

(A jövő tanévre) 2 tanuló 25 ft havi fizetésért teljes ellátásra elfogadtatik *Geöcze* Andor kir. pénzügyi számtisztánél, Kossuth utca 200 sz. a.

(Tanulólól fölvetetik) egy jó házból való ifjú a „Zemplén“ könyvnyomda műintézetében.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtázás.

XXIX. kimutatás.

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére közelebb a következő befizetések eszközöltek: *Fendrich* Mór 2 ft, *Rosenberg* Sámuel 5 ft, *Matterny* József 20 ft, *Nyomárkay* Kálmán 10 ft,

Lenkei Mihály 10 ft, *Rakmányi* János 6 ft 66 kr, *Somogyi* Gyula 8 ft, *Armágyi* János 5 ft, *Szunyaogh* Dezső 14 ft, *Smotzer* Péter 25 ft, *Schveiger* Albert 4 ft, *Herczog* Leopold 6 ft, *Vallei* Leopold 10 ft, *Bodnár* Péter 4 ft, *Kovács* Géza 15 ft, *Rose* József 10 ft, *Polgári* takarékpénztár 125 ft, *Osváth* Ferenc 50 ft, *Szóllósi* Arthur 100 ft, ifj. *Szabó* János 4 ft, *Petrik* János 100 ft, *Toma* Mihály 30 ft, *Moldoványi* Géza 10 ft, *Dókus* Ernő 200 ft, *Szóllósy* József 6 ft 70 kr, *Kecskés* Antal 30 ft, *Bokor* József 24 ft, *Székely* László 3 ft, *Özv.* *Adriányi* Gyuláné 3 ft 50 kr, *Horgonyi* József 15 ft. Összesen: 955 ft 86 kr. Az I—XXIX. kimutatás főösszege: 9077 ft 66 kr.

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetüket.

S.-A.-Ujhely, 1892. aug. 12-én.

Pataki Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

CSARNOK,

Az első rózsalevél.

Holmi régi lomok között kotorásztam, midőn valami kis, egyszerű medaillon akadt kezembe. A födelére fényes betűkkel ez a szó vagon írva: *Nagy mama*. És azt hiszem, ez az egy szó eléggé érthetően mondja el, hogy milyen rég elmúlt időknek emléke ez az igénytelen csebecse. Ez az egy szó magában foglalja a naivságnak azt a nagy tömegét, mely lelkemben honolt, midőn a kis medaillont gyermekes örömmel akasztottam óraláncomra, mikor a kabátomat az utcán és az iskolában, nagy magamutatóssal napokig nyitva hordtam, avégre, hogy mindenki lássa a brimbóriumot és benne a kis hugom arcképét és haját.

Sokáig nem zavarta meg a tartalomnak testvéri és gyermeki szeretet alkotta harmóniáját semmi sem.

Nagyanyán, anyán és nővéren kívül rám és medaillonomra nézve a szép nem még sokáig nem létezett. Évek multak el anélkül, hogy kedélyem kivetkőzött volna gyermekded egyszerűségéből és kedélyemmel együtt naiv maradt a medaillonom is...

De valamikor mégis csak új hangnemet kezdtek hallatni lelkemnek húrjai és egyszer csak, — hogy volt, hogy nem volt, belopódzott a hugom arcképe mellé egy rózsalevélke, amely föltűnő, vörös színével nagyon is kirivott ebből az ártatlanságában fehér világból. — Ma már a vörös levélke színehagyott, fonnyadt és elvesztette egészen azt a viritó élnékségét, melylyel a kis emlék-gyűjtemény csendjét megzavarta: de azért, ha sokáig el-elnézegetem, újra fölbreszti lelkemben azokat az elhomályosult képzeteket, amelyek hajdanában véle kapcsolatosak voltak és a gondolatfoszlányok, melyek még elszórtan éldegélnék bennem, egységes képpé csoportosulnak körülötte.

Lelkem épen forradalmi időszakát érte akkor-jában, midőn a jogi tanfolyam első, tapasztalatok ban és örömeiben gazdag éve után visszatértem a Kárpátok közé, eltelten attól a gyermekes önérettől, a melyet rendszeren az első önálló lépés önt belénk. Hoztam magammal a dicsőségteljes év emlékeként egy eléggé rendes indekset; egy vitézi viaskodásban szerzett sebet, melynek helyét azonban nagyító üveg is csak homályosan mutatta, egy ellenzéki kortesjelvényt, a mely fényesen bizonyítja, hogy hazánk közéletének mily fontos tényezője voltam és végre egy rendezői válszalagot, melylyel egy bálon diszelegtem és meg voltam róla győződve, hogy ez a sok trófea följojog-sít arra, hogy mindenkit lenézzek, aki csak abban a világtól elmaradt, tótvármegyeiben létezik.

Életemnek ebben a boldog hónapban történt, hogy egy társaságban elkezdtem beszélgetni valami kis szőke leánykával egyrészt azért, mert az asztal körül ő mellette volt az egyetlen üres szék, másrészt pedig, mert jogászai dignitásomhoz illőnek találtam, hogy megmutassam ezeknek a civilizáció villámvonatáról lemaradt vidékieknek, hogy mi, fővárosi ifjak, hogy szoktunk hölgyekkel társalogni. Eleinte előkelően blazirt vonatkozással bocságtattam ki ajkaimon egynehány affektált frázist, majd olvasottságom jelzésére néhány idézetet, szóval a szép és kedves nő fogalma csöppet sem lelkesített s rideg számitással oszontaltam kiváló tulajdonságaimat a végre, hogy imponáljak a kis szomszéd-nőnek.

Akkor még, ama bizonyos gyermekes büszkeség hatása alatt, azt hittem, hogy az intelligenciát itt egyedül én képviselem s hogy egy naiv kis leányka, a ki csak most került ki a rendkívül intézetből, szükségképen meghajlik az én rendkívüli olvasottságom előtt és annál nagyobb volt zavarom, mikor észrevettem, hogy az imponálás se-hogy sem sikerül.

Sőt mi több a kis lányka olyan témákról mert beszélni, melyekről nekem, jogtudományi képzettségem dacára fogalmam sem volt. Említett oly író-

kat, kiknek én még nevüket sem hallottam, hiába emlegettem Iheringet és Saignyt, Triboníanust, Kujáciust és egyéb jogtudósokat, hiába hivatkoztam az *Egyetemi Lapok*-ban kifejtett irodalmi működéseimre, el kellett ösmernem a blamázt, melyet műveltség dolgában egy gyermekarcú, vidéki lány előtt kellett szenvednem. De talán éppen ez a blamázs okozta, hogy más szemmel kezdtem a kis szomszédnőre tekinteni. Eleinte azt akartam, hogy én imponáljak neki, s most ő kezdett nekem imponálni. De a vereség érzetében bizonyos gyönyör vegyült és élvezettel tűrtem az engem érő nyelvszurások seregét. S mikor végre a vereség fájdalmának enyhítésére egy vörös béke-róza került a gomblyukamba, oly teljessé vált meglepedettségem, hogy nagyon nehezemre esett elhagynom azt a székelt, melyre egy óra előtt csakis azért ültem, mert nem volt más üres hely az asztal körül. Mielőtt leültem, üres volt a szék és bizonyos szempontból üres volt a szívem is; de a különbség lényege az volt, hogy amikor fölkeltem, a szék újra megürült, szívem azonban sehogysém akarta visszanyerni régi könnyedségét. (Szívemmel egyidejűleg telt meg a medaillonnak eddigéig üres része is.)

Mikor aztán teli szívvel a nyeregbe kapaszkodtam, valami örült vágy fogott el, hogy itt az ő színe előtt egy lovashóttetett produkáljak. Végig is huztam szent elkeseredésben a paripámon s csak a szegény pára tisztos korán és fáradságán mult, hogy hősiesen elterüljek ő előtte a pázsiton.

A füstbement hőstett után lassan, dőcögve haladtam hazafelé s behunyt szemmel magam elé varázsoltam azt a naiv arcocskát, melynek hatását lelkemben oly mélyen éreztem. Valami új, előttem eddig ismeretlen érzélem fogott el és dominálta kedélyemet, az a kép, melyet magamban *öröla* alkottam.

Mint hogyha lelkem magasabbra emelkedett volna, mióta megérezte annak a kis lánynak hatását, mintha tisztább és *nemesebb* érzelmek a koznának azóta benne és boldogabb volna, mint azelőtt.

Materialista voltam és megvetéssel néztem mindent, ami regényes; még a történet világából is ki szerettem volna zárni a szerelmi rajongást és az örütségek egyéb nemeit. Nem tudtam fölfogni azt a lelkesedést, melylyel a szerelem és a nő fogalma iránt viselkedtek az emberiség milliói, s nem tudtam megérteni azt az eszményi emelkedettséget, melyen erről az érzelmről *holmi* bolond poéták zengenek. És most egyszerre én is beállok azok közé a rajongók közé, én is föl ismerem azt a magasztosságot, mely egy ifjú és szép nő fogalmában rejlik és az én prózai gondolkodásomat is áthatja az a poézis, mely a szerelem érzetében rejlik.

És ezen előttem új érzelmek zavarából lassankint valami édes összhang fejlődött, a melyről azelőtt fogalmam sem volt s a mely elárasztotta mostan lelkemet. S míg a lovam nyugodt, egyforma totyogással haladt a jól ösmert uton, én kimondhatatlanul boldognak éreztem magamat abban az ideális átszellemültségben, a melyet azelőtt nem értettem és kinevettem. De bár belvilágomból egy kis lányka hatása ki tudta üldözni a materializmus ördögét, kivülem és körülettem mégis csak az anyagság maradt az uralkodó és lovam, a bennem lángoló lelkesedés dacára is, prózai gyávasággal megijedt és felugrott valami zajtól. Ez az ugrás fölrazott engem is és visszaterelt a reális világ körébe. A paripa gyorsabban kezdett ügetni és fejemből lassankint kiröppentek az ábrándos kód utolsó foszlányai.

Midőn félóra múlva, a teljes józanság határától még egyszer visszapillantottam az elhagyott ideávilágba: szinte önkénytelenül kezdtem el dudolgatni a *Sekkingeni Trombitás* bucsudalát, hogy *„Szép álom volt De gyorsan mult...“*

Eddig tartott az első rózsalevél hatása. Maga az álom gyorsan mult el, de a levélke még most is kiváló helyet foglal el a medaillon emléktárgyai közt, s ha néha egy-egy órácskát a reminiscenciáknak szentelek, nagyon élénken beszéli el a hozzáfűződő kedves emlékeket.

(mi.)

GONDOLATOK.

Halj meg inkább mosolyogva az előtt, kit szeretsz, sem hogy könyves szemmel lásson és tudja, hogy miatta könyvezel.

Egy nő igen gyöngé, ha szeret, de igen erős ha gyűlöl.

A férfi a kényur, a nő a rab.

Ha boldogságunk elmúlt; ha már nincs többé mit remélnünk: megmarad az emlékezet.

A női szív csak akkor tudja, hogy mit bír ki, ha már átélte szenvedéseit.

Az embernek első szerelme úgy megmarad szívében, mint a fiatal fába mélyen bevéssett név.

Akármielyen nagy fájdalom és bánatod van, ne mutasd azt senkinek; mert csak az a valódi nemes és erős: ziv, mely a saját fájdalmait leküzdi és mást bánatában vigasztal.

Anna.

HIVATALOS RÉSZ.

14235. számhoz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

A községeknek tudomás végett kiadom. S.-A. Ujhely, 1892. aug. 5-én.

az alispán szabadságon:
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

A kereskedelemügyi m. kir. ministeriummal egyetértőleg. 36,955/III—8. 1892. *Allategészségügyi értesítő.* 110. szám. Bulgária. (Házi állatok és állati nyerstermények be-, át- és kivitelére vonatkozó intézkedések.) A cs. és kir. közös külügyministerium f. évi július hó 7-én 26,330/9. sz. a. kelt értesítése szerint a *házi állatok és az állati nyerstermények be-, át- és kivitele tekintetében Bulgáriában életbe léptetett törvény és az erre vonatkozó végrehajtási rendelet határozmányai* lényegileg a következők:

A) *A törvény intézkedései.* 1. §. A házi állatok és ezek nyersterményei csak a következő feltételek mellett vihetők be Bulgáriába: a) ily szállítmányok az illetékes egészségügyi hatóság által kiállított származási igazolványokkal látandók el; b) az állatok és állati nyerstermények állatorvos által megvizsgálandók, mely alkalommal megállapítandó, hogy az állatok közül egy sem szenved ragadós betegségben és ilyen betegségről gyanusnak sem találhatók; továbbá, hogy járványmentes helyről származnak és ugy az állatok, valamint az állati nyerstermények teljesen ép állapotban vannak és így a közegészségre nem veszélyesek. 2. §. Az állatorvosi bizonylatok, valamint a behozatalra kerülő állatok és állati nyerstermények fölülvizsgálata külön e célból szervezett hivataloknál történik, az egyes vámhivatalokon és belépő állomásokon. 3. §. Az 1. §-ban említett származási igazolványokon elűntetendő, hogy az állatok és állati nyerstermények származási helye és ennek 30 kilométeres környülete 40 nap óta, az illető állatfajra nézve, ragályos állati betegségtől mentes és hogy azok a helyek is, melyeken keresztül az állatok hajtottak, járványmentesek. Ezen igazolványok francia vagy bolgár fordítással látandók el és az illetékes hatóság által hitelesítve kell lenniök. 4. §. Az állatok megvizsgálásáért a következő díjak fizetendők: 1—10 db. nagy állat megvizsgálásáért 2 frc., — 10 dbon felül darabonként 20 cent. 1—100 db. apró marha megvizsgálásáért dbként 5 cent. nagy állat bőrének megvizsgálásáért dbként 2 1/2 cent. kis állat bőrének megvizsgálásáért dbként 1 cent. Friss hus megvizsgálásáért 25 kgig 50 cent, 25 kgtól—100 kgig kilogrammonként 2 cent, 100 kilogrammon felül kgtól 1 cent. Szárított, vagy feldolgozott húsert ezen illeték fele fizetendő. Szarvak, csontok, körmök megvizsgálásáért 100 kg.-ként 15 cent. Hordókba vagy zsákokba, vagy egyébként becsomagolt nyers terményekért csomagonként 50 cent. Ezen illetékeket a vámhivatalok az esedékes egyéb illetékekkel együtt szedik be. 5. §. A Bulgáriából kivitelre kerülő állatok és állati nyerstermények a határon ismételtlen allategészségügyi vizsgálat alá vétetnek, föltéve, hogy ezt az illető állam, melynek e tekintetben Bulgáriával egyezménye van, határozottan követeli. B) *A végrehajtási rendelet intézkedései:* 1. §. Az állatok és állati nyerstermények megvizsgálását a határszéli állatorvosok végzik. 2. Állatok és állati nyerstermények Bulgáriába, csak az alább felsorolt vámhivatalokon át, vihetők be: a) a romániai határon: 1. Widdin, a widdini-, 2. Kula, a widdini-, 3. Lom, a lomi-, 4. Szisztovo, a szisztovói-, 5. Nikopul, a szisztovói-, 6. Rakova, a wratsai-, 7. Ruszcsuk, a ruszcsuki-, 8. Tutra-kan, a ruszcsuki-, 9. Szilisztria, a szilisztriai-, Csifot Kjvisk, a várnai kerületben. b) A nyugati határon: 1. Czaribrod, toni kerületben, 2. Duscsevo-Lladen, toni kerületben. 3. §. A bevitel a határ egyik pontján keresztül, csak a belügy- és pénzügyministeriumok különös engedélye alapján történhetik. 4. §. Bulgária területére való bebocsátás előtt, minden állat vagy állati nyerstermény, az említett belépő állomásokon, állatorvosi megvizsgálás alá vétetik. 5. §. E vizsgálat és a vámkézelés egy időben foganatosítandó. 6. §. Az állatorvosi vizsgálatnak napvilágnál kell történni. Vasuttal szállított állatok megvizsgálása mindenkor a vasuti kocsin kívül eszközözendő. 7. §. Szarvasmarha-szállítmányok vagy nyerstermények, melyek nincsenek származási igazolvánnyal ellátva, vagy amelyek darabszáma az igazolványban feltüntetettel nem egyezik, — megvizsgálás nélkül visszautasítandók. Ezen szabály alól kivételnek csak akkor van helye, ha a szállítmány tulajdonosa a mutatózó eltérés tekintetében, az illetékes egészségügyi hatóság által kiállított bizonylattal képes igazolni azt, hogy a különbözet nem valamely ragadós betegség, vagy egyéb gyanus körülmény folytán állott elő. 8. §. Oly állatszallítmányok, melyekben beteg, vagy ragadós betegséggel való fertőzés gyanujában álló állat találtatnék, — kivéve a 10. §-ban felsorolt betegségek esetét — vissza-

utasítandók. 10. §. Ha a határszéli állatorvos az állatszallítmányokon keleti marhavész, takonykórt vagy ragadós tüdőlobot állapítana meg, az egész szállítmány azonnal oly helyre szállítandó, honnét a járvány elhurcolásának veszélye ki van zárva, s a továbbhurcolás megakadályozása céljából szükséges minden intézkedés megteendő. A mondott betegségek valamelyikében betegnek talált állatok azonnal elkülönítendők és kiirtandók, s bőrük és húruk megsemmisítendő. Ha azonban e betegségeknek csak gyanuja forogna fenn, az állatok vesztegzár alá helyezendők. Az ilyen, csak gyanusnak talált állatok, további eljárás végett, származási helyük hatóságának is átadhatók. 11. §. A 10. §-ban megjelölt okokból kiirtott állatok tulajdonosait kártalanítás nem illeti meg, ezenfelül a vesztegzárolás, elkülönítés és a szükséges fertőtlenítés költségei is őket terhelik. 12. §. Állati nyerstermények csakis e törvény 3. §-ában előirt származási bizonylatokkal s csak akkor bocsájtatnak be, ha a vizsgálat alkalmával megállapítatik, hogy az egészségügyi követelményeknek megfelelők. 13. §. Romlott vagy az egészségre ártalmas fogyasztási célokra szánt nyerstermények elkoboztatnak és eladás útján megsemmisítetnek. Másféle, nem élvezeti célokra szánt állati nyerstermények, ha azok az egészségre ártalmasoknak találhatnak, szintén elkobozandók, megsemmisítésük azonban csak az egészségügyi igazgatóság hozzájárulásával történhetik. 14. §. Elvezeti célokra szolgáló beszózott vagy füstölt állati nyerstermények megvizsgálása, ha azok erősen csomagolva és ólomzárva küldetnek, rendeltetési helyükön történik. 15. §. Zárt bádogdobozokban szállított kivonatok, conservék, főzött vagy nem főzött húsárúk vizsgálat alá nem vétetnek; ugy hasonlóképp mentesek a vizsgálat alól az utazók által magukkal vitt élelmi cikkek is, föltéve, hogy azok mennyisége a 2 kg.-ot meg nem haladja. 16. §. A szabályszerű vizsgálat megtörténtéről, a határszéli állatorvos a tulajdonosnak egy 50 cent. bélyeggel ellátandó bizonyítványt állít ki, melynek alapján neki a bevétel megengedtetik. 17. §. Az átvitelre szánt állatok és állati nyerstermények ugyanazon eljárás alá kerülnek, mint azok, melyek az országba bevitetnek. Az átvitel megengedése tekintetében a bulgáriai közegek által kiadott igazolványok, az illető állatok és nyersterményeknek az országból való kivitele alkalmával, a kilépő határállomáson az ottani állatorvos vagy a vámhivatali főnök által ismét visszavétetnek. Bpsten, 1892. évi július hó 16-án. *Földmívelésügyi m. kir. ministerium.*

363/92. ebadó. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

valamennyi községi bírónak a vármegye területén.

A vármegye területén kiosztott kutya-bárcák közül *Kis-Rozvágy* községben a 6832. és 6940. sorszámú bárcák és *S.-A. Ujhelyben* a 133. sor sz. bárcák az illető kutyák nyakáról elveszett, s kellő bejelentés után, a számvétség által új bárcákkal, melyek más sorszámmal bírnak, pótolhatnak.

Az elveszett bárcák ezennel érvényteleneknek nyilvánítottatnak.

Felhívom a községi bírót, hogy ha a fent elősorolt bárcák valamelyikét használatban lévőnek találják, az illető eb tulajdonostól kobozzák el, s az esetről, a büntető határozatok alkalmazása végett a járási főszolgabírónak azonnal jelentést tegyenek.

S.-A.-Ujhely, 1892. augusztus hó 12.

alispán szabadságon:

Dókus Gyula, főjegyző.

13864. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

Ezen kormányrendelet a járási főszolgabírónak alkalmazkodás és közzététel céljából kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1892. jul. 30.

alispán szabadságon:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. minister. 40515. VI. szám. Valamennyi magyarországi törvényhatóságnak. A volt földmívelés-ipar és kereskedelemügyi minister által 1876 évi 2162. sz. a. a vendéglőkben és korcsmákban használt palackok és poharak megjelölése tárgyában kiadott rendelet kiegészítéséről, úgy is mint pénzügyminister, a következőket rendelem. 1. Az idézett rendelet, valamint a jelen pótrrendelet hatálya mindazon helyiségekre kiterjed, melyekben az 1888 évi XXXV. t. c. értelmében kiadott italméresi engedély alapján italmérés gyakoroltatik. 2. A boros poharak az idézett alaprendelet 3. §-ában megállapított méretekén kívül 0.3 liter mérték szerint is kiszíthatók akképp, hogy a mérték megjelölésére szolgáló vonás és a pohár széle közt 12 milliméternyi szélességű tér maradjon. 3.) Az italméresi jog tulajdonosa a rendőrhatalósággal szemben felelős a mértékek helyességéért, miért is, ha hiányos, vagy a fennálló rendelet határozmányainak meg nem felelő palackokat és poharakat használ, kihágást követ el és a szabályellenes edények elkobzásán felül 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel és az italméresi jog megvonásával is büntetendő. Az

italméri jog megvonását az illetékes pénzügyi hatóságok mondják ki. 4. Az első pontban megállapított büntetéssel fenytendő az az italmérő is, a ki a gyárosnál vagy üvegkereskedőnél hamis jelzéssel ellátandó üvegedényeket (poharakat, palackokat) rendel. Azon gyáros és üvegkereskedő, aki hamis jelzéssel ellátott üvegeket szállít mint büntetéses büntetendő. 5. A pénzügyi közegek a jövedéki felügyelet gyakorlása alkalmával egyuttal ellenőrzik azt, vajlon az italméri helyiségekben használt üvegmértékek a helyes mértéket mutató jelzéssel vannak-e ellátva s általában az 1876 évi 2162 sz. és a jelen pórtrendelet határozmányainak megfelelnek-e? Felmerülő áthágás esetében a nevezett pénzügyi közegek tényleirást vesznek fel, a hiányos vagy hamis jelzéssel ellátott üvegedényeket lefoglalják és ez eljárásra hivatott elsőfoku rendőrhatalóságot értesítik. 6. Az 1876 évi 2162. szám alatt kelt földmivélés-ipar és kereskedelemügyi ministeri rendeletnek a jelen rendelettel nem ellenkező többi határozmányai, továbbá az italmérésekben használt üvegedények facultativ hitelesítettését engedélyező 1890 évi 10357 sz. alatt kelt rendelet intőzkései továbbra is érintetlenül hagyatnak. 7. A jelen rendelet 1892. évi augusztus hó 1-én lép hatályba — Budapest 1892 évi július hó 9-én. Wekerle s. k.

14684. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

A járási főszolgabíróknak, (a n. mihályi kivételével)

A n. mihályi főszolgabíró jelentését közzé s jelentés tétel végett kiadom.

S. A. Ujhely, 1892. aug. 2-án.
alispán szabadságon:
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

2107./ki. 90. Tekintetes alispán ur! A nagyráskai bíró jelentése szerint Nagy-Ráska község határában egy 1 napos méncsikó egérszínű órán széles fehér csik egész a homlokáig, bitangásban találtatott, miután mind ez ideig nem sikerült gazdáját kinyomozni, ugyan azért van szerencsém ezen állat leírását körözés végett betérjeszteni. N. Mihály. 1891. jul. 28. Füzesséry s. k. főszolgabíró.

14931 sz./1892. *Zemplénvármegye alispánjától*

A járási 10 főszolgabíróknak.

Az erdőri szakvizsgáknak e f. évi október hó 24-én és az erre következő napokon leendő megtartására vonatkozó hirdetményt közhirrététel végett kiadom.

S. A. Ujhely, 1862. aug. 5.
alispán szabadságon:
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

39569. sz./I—4. *Hirdetmény a folyó 1892. évben megtartandó erdőri szakvizsgák ügyében.* Az erdőri szakvizsgák f. év. október 24. és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Mármaros Szigeten, Debreczenben, Kolozsvárott, Székelyudvarhelyen, Brassóban, Nagy Szebenben, Temesvárott, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen, a vármegyházban délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni. — Felhivatnak mindazok, kik az erdőri szakvizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz nyújtsák be. — Budapest, 1892. július 5-én. Földmivélésügyi m. kir. Ministerium. Bedő sk.

3383/I. sz. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabíró ajtától.*

M. Jesztreb községben f. év július hó 28. án egy veres szőrű, előre álló szarvú, riska tehén gazdátlanul találtatván, befogatott. Igazolt tulajdonosa f. év augusztus hó 31-ik napjáig átveheti; azon-tul csak a vételárból felmaradt összegre tarthat igényt.

A gazdátlan jószág elárverezése napjául 1892. évi augusztus hó 31-ének d. e. 10 órája Magyar-Jesztreb községébe kitűzetik.

S. A. Ujhely, 1892. aug. 9.
Barthos főszolgabíró.

3651./I. 3652./I. 892. szám.

A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.

Hirdetmények.

Tóth (Kloczik) János s.-a.-ujhelyi lakos az 1882. évi június 20-án nyert 75. számú cselédkönyvét ugyszintén, — Harmann János az 1890. évi ápril 20-án 73. szám alatt nyert cselédkönyvét elvesztette. Ennélfogva felkéretnek az egyes hatóságok s magánosok, hogy megtalálás esetén azt ide juttatni sziveskedjenek.

S. A. Ujhely, 1892. augusztus 12.
Urbán Ferenc, t. főszolgabíró.

1432. sz. *Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőjétől.*

Az állami- és községi iskolák t. előjáróságának és a tanító urakhoz.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. ministerium megbízásából Közlés és társa magya.

földrajzi intézete (Budapest) egy Kogutovicz Ma 10. ál tal ujonnan tervezett Palesztina térképet adott ki.

Felhívom azért a t. iskolai előjáróságokat, hogy a vezetősök alatt álló intézetek számára ez, új beosztású és célszerű térképet mielőbb megszerzessék, a netalán meglevő régi kiadásukat pedig kiküszöbölni törekedjenek.

S. A. Ujhely, 1892. augusztus 6-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

22237./II. sz. 1892. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Körrendelet.

I.

Valamennyi községi és körjegyzőnek Zemplénvármegye területén

1889. évben katonának besorozott, 1891. évben onnan elbocsátott 1865. évben S. A. Ujhelyben született Réz Antal cipészsegéd illetőségi helyéről ismeretlen helyre távozott.

Ennélfogva haddijal megrovatása céljából meghagyatik, miszerint nevezett tartózkodást helyét területén nyomozza s feltalálása esetén ide f. é. augusztus 3-áig jelentést tegyen.

S. A. Ujhely, 1892. június 24.

(P. H.) **Beeske Bálint** s. k.
kir. pénzügyigazgató.

26573 sz.

II.

Zemplénvármegye valamennyi községi illetőleg körjegyzőjének.

Réz Péter özvegye sz. Kiss Julianna volt s. pataki lakos dohányjövédéki kihágás miatt elíteltetvén. S. Patakról ismeretlen helyre költözött.

Utasittatik a cím, hogy nevezett egyének jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S. A. Ujhely, 1892. július 28.

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

GAZDASÁGI ÉRTESETŐ.

Rovatvezető: MÁRTON MIHÁLY.

HIVATALOS RÉSZ.

Felhívás!

a szarvasmarha-tenyésztő gazdaközönséghez.

A zemplénvármegyei gazdasági egyesület a szarvasmarha-tenyésztő gazdaközönség buzdítása és ezáltal az állattenyésztés emelése céljából *Homonán folyó évi szeptember hó 6-án és Varanán ugyanazon hó 7-én d. e. II órakor* díjjal egybekötött szarvasmarha kiállítását rendez.

Ezen kiállításban részt vehet minden zemplénmegyei szarvasmarha-tulajdonos, ugy a saját nevelésű, mint vétel útján szerzett szarvasmarhával.

A nagy- és középbirtokosok által kiállítandó állatok csak dísz-oklevelet nyerhetnek és csak azon esetben, ha azok minden tekintetben kifogástalanoknak fognak elismertetni. Bikák is kiállíthatnak, díszoklevelet nyerhetnek, esetleg megvétetnek.

A kisbirtokosok: papok, tanítók és földmives gazdák által kiállított állatok pénzbeli jutalmat (díjjazást) nyerhetnek akkor is, ha azok csupán viszonylagos becséssel bíróknak találtatnak és pedig:

I. A saját nevelésű állatok közül jutalmat nyer:

egy-egy db. tehén:	15, 10 és 5 ftot.
egy-egy db. előhasu:	15, 10 és 5 ftot.
egy-egy db. két éves üsző:	10, 7 és 4 ftot.
egy-egy db. egy éves üsző:	10, 7 és 4 ftot.

II. A nem saját nevelésű állatok közül jutalmat nyer:

egy-egy db. tehén:	10, 7 és 4 ftot.
egy-egy db. előhasu:	10, 7 és 4 ftot.
egy-egy db. 2 éves üsző:	7, 5 és 3 ftot.
egy-egy db. 1 éves üsző:	7, 5 és 3 ftot.

A mely tehén borjával állittatik ki, az előnyben fog részesülni.

Kelt Velejtén, 1892. július 18.

elnöki megbízásból:

Marton Mihály, e. titkár.

3—4

35843./II. 92. *Földmivélésügyi m. kir. ministerium.*

Felhívás.

A földmivélésügyi magyar kir. ministerium országos lótenyésztési osztálya részéről ezennel felhivatnak mindazon tenyésztők, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet még meg nem haladt ménlő van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménlő mely vármegyében, mely városban községben vagy pusztán áll, továbbá az eladási árt is az alólított osztálynál (50 kros

bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb f. évi augusztus 20-ig jelentsék be.

Az eladandó ménnek a bejelentések mérve tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni; 165 centiméternél alacsonyabb ménnek, tekintettel a méntelepekben már meglevő anyagra, vásároltatni nem fognak, kivéve ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kívánatossá teszi. A megvásárolt ménnek vételára csak 1893. évi január hó első felében fog azon adóhivatalnál utalványoztatni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

A Királyhágon-tuli megyékből bejelentendő ménnek, ugy mint tavaly is, az erdélyi gazdasági egyesület által folyó évi augusztus 28. 29. és 30-án rendezendő kiállítás alkalmával, tehát csakis Kolozsvárott, és pedig a lókiállítás első napján fognak szemle alá vétetni, a melyre tájékoztatásul a nevezett egyesület részéről közléteendő programm szolgálend.

Budapesten, 1892. évi július 5-én.

3—3 *Földmivélésügyi m. kir. ministerium.*

Hirdetmény.

Gróf Andrássy Sándor vejei uradalmában a községtől 1/4 órai távolságban s vasúthoz közel, van eladó:

500 erdei öl tölgyfahasáb, és
500 " " botfa

továbbá:

2 db. hasas, berni tehén, és
2 db. 1 éves, berni bika.

Az eladó állatok eredete Pusztakamut, Békésmegye. Felvilágosítással szolgál az uradalmi tisztartósági hivatal. 2—3

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A hazai tőzegtelepek kutatása ügyében.

(Folyt. és vége.)

9. Hány réteget lehet a lópában megkülönböztetni?

10. Nőnek-e a lóp felszínén fák és milyenek?

11. Milyen növények tenyésznek leginkább a lópán?

12. Találnak-e a tőzegen fatörzseket vagy fatuskókat? A lóp melyik rétegében fordulnak azok elő? Ha egész törzsek vannak benne, csucskkal egyformán fekszenek-e ugyanazon táj felé?

13. Milyen a tőzeg különböző rétegeinek színe?

14. A tőzeg melyik rétege a legjobb? A legalsó, középső vagy a felső?

15. Van-e a lóp legalsó rétegében sajtáságos rugalmas, májszínű vagy szürkés barna, gyakran földdel kevert tőzeg?

16. Mutatkozik-e a tőzeg falainak hasadékaiban vagy alul ereken, vagy fészkekben fekete, rugalmas, egynemű anyag, a mely nedvesen megáldut vérhez hasonlít és a levegőn fekete, fényes vagy üvegnemű darabokra esik szét?

17. Előfordulnak-e a lópában homok, agyag, márga- vagy mészturfarétegek is?

18. Tud-e valamit mondani a lóp vizének változó állásáról nyáron és télen?

19. Milyen színe van a lópából kifolyó víznek?

20. Élnek-e a lóp vizeiben állatok?

21. Van-e a víznek valami sajtáságos ize?

22. Előfordul-e a lópában vaskó? Felhasználják-e azt valamire?

23. Előfordulnak-e a lópában még egyéb ásványi anyagok? Szurokneműek, vagy sók-e, például keserűs, vasvitriól?

24. Milyen altalaj van a tőzeg alatt? Agyag, homok vagy kő? Látni-e ott nagyobb kőveket, kavicsot?

25. Találtak-e már a lópában ősrégészeti tárgyakat?

26. Felhasználják-e már a tőzeget valamire? Milyen módon készítik elő a tőzeget felhasználásra? Áruba bocsátják-e a tőzeget? Mi az ára? Van-e ugyanazon lópában drágább, meg olcsóbb tőzeg?

27. Vannak-e a lópában olyan helyek, melyek már ezelőtt kivágattak, híhasítottak és azóta ismét benőttek?

28. Van-e lakóhelyének környékén rét, legelő vagy szántó föld, melyről tudva van, hogy ezelőtt lóp volt? Van-e tudomása arról, hogy mi módon alakították át a lópot termőfölddé?

29. Van-e tudomása valami mondaról, mely a vidékbeli lópához van kötve? Ismer-e e vidékről régi följegyzéseket vagy térképeket? Előfordulnak-e a vidék lakosainak nyelvében a lópra vonatkozó hely- vagy személynévek?

Ezeket kivül szükség van még próbákra is. A gyűjtött próbák gondosan csomagolandók, faladában olyformán helyezendők, hogy szállítás közben össze ne rázódjanak.

Minden küldemény és irat a Kir. Magyar Természettudományi Társulathoz (Budapest, V., Eötvös-tér 1. sz.) küldendő, a mely a fentirt kérdéseket kívánatra könyvecské alakjában is megküldi azoknak kik, tüzetesebben óhajtának szives feleleteikkel ez ügyhöz járulni.

A szállítás költségeit a társulat viseli.

Magyarország szántó és rétterületének 1892. évi kat. holdankinti bruttó jövedelmét forintokban és vármegyéinként feltüntetve grafikai térképe, mint a Földművelési Értesítő-nek rendkívüli melléklete jutott kezünkhöz. Érdeklődéssel nézegettük és számítottuk ki ebből a praktikus szerkesztett térképből a Zemplén-vármegyére vonatkozó mezőgazdasági adatokat. A szántóföld és rét aránya, a vármegye egész területéhez viszonyítva, 47,4% vagyis 507,452 kat. hold. A nyári terményeknek aug. hó elején, az ősziékné október hó végén jegyzett helyi árai szerint egy kat. holdnak értékfokozata 25 ft 15 kr., vagyis Zemplén-vármegye szántó földjének és rétjének egy évi bruttó-jövedelme: 12,762,419 ft 81 kr. A egész ország területén legmagasabb érték-fokozaton áll Sopron-vármegye (kat. holdankint 74 frt 42 krt jövedelmez) a legalsó fokozaton: Arva-vármegye (k. h. 15 ft.). Az érték-fokozatban a mi vármegyénk Arva-, Mármaros és Sáros vármegyék fölött a negyedik helyen áll; Zemplén felett allanak a többi vármegyék valamennyien! A szántóföld és rét százalékaránya szerint megelőz Zemplén-v. huszonkét vármegyét; ellenben felülmulja Zemplén-t negyven vármegye. Legtöbb szántóföldje és rétje van Csanád-nak (83,85%) de jövedelmezőség tekintetében (57 ft 68 kr holdankint) ezt is felülmulja Sopron (74 ft 42 kr.)

Nyilt-tér*)

Szolyva

Legerősebb natrontartalmú savanyúvíz. (84 r. kettő szénasavas patron 10,000 r. vízben), túlságos gyomor-savkényszer, gyomorégés és a gyomor számos egyéb bajai ellen.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Egész selyem, mintázott Foulordokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig. (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít házhoz szállítva. postabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító selyem-Zürich-ben. Minták azonnal küldetnek. — Sveiczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlőkért nem vállal felelősséget a Szark.

A szerkesztő póstája.

B. H. urnak — Budapest. Kéziratát rendelkezésére bocsátjuk. Elküldése iránt egy hét alatt tessék intézkedni.

F. S. urnak — Budapest. Az a vizált Értelítőt nem kaptuk. F. A. Helmezt. A szőlés-jogát ebben a tárgyban magunknak tartottuk föl. Köszönet szíves érdeklődéséért.

K. N. urnak — Sztrópá. A kolera az 1830. év folyamán látogatott el először Európába és akkor kelletlen vendége maradt világrészünknek egész 1838-ig. Azután ismét bemutatkozott 1847-ben, 1865-ben, 1873-ban, legutóbb pedig 1886-ban, roppant pusztításokat idézve elő, azonban minden újabb fellépése alkalmával sokat engedve vadságából. Hogy az illető ur, »láthatott-e négy kolérát« — láthatott ötöt is, ha 1830-ban már megpillantotta az első világgósságot.

B. G. urnak — Szerepos. A »strugle for life« (olv. sztrögl for láj) »küzdélem a létért« — Darwin tanának egyik főelve, különben pedig ősrégi elv a természet-bölcséletben; már Seneca mondta: »vivere militare est« (élni, annyit, mint küzdeni.) Különböző állatoknál is találkoztunk ezzel a gondolattal: »militia est vita hominis« (az ember élete harc) »Sipinoza« ugy fejezte ki, hogy: a nagy hal fölülja a kis halakat, — »Kölsey« pedig a »Parainesis«-ben így: »Küzdés az élet. Ime ezekből is láthatja, hogy a dolgok lényegükre nézve nem újak, csak formáik változásában nyilvánul némi újság.

Tarcsal. Szerkesztőségünk könyvkötéssel nem foglalkozván: a hozzánk küldött táblát átszolgáltattuk a kiadóhivatalnak.

Anna. A lap szellemi részébe szánt közlemények nem a kiadó-hivatalhoz, hanem a szerkesztőhöz küldendők.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: **ÖZV. BORUTE ELEMÉRNÉ.**

HIRDETÉSEK.

—8—
Keil Alajos-féle
PADLÓZAT-FÉNYMÁZ
(Glasur)
legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára frt. 1. 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.
viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög
ára 60 kr., mindenkor kapható:
Behyna Testvéreknel, S.-a.-Ujhely.

Bárczy Béla
fűszer üzletébe
egy 13—14 éves
3—4 gim. osztályt
végzett jó házból
való ifjú gyakor-
nokul felvétetik.

A t. szülők figyelmébe.
Az iskolai év beálltával van szerencsém a t. szülők b. tudomására hozni, hogy jó házból való izr. fi- és leánygyermeket teljes ellátásban részesíteni elfogadok. A gyermekek előnyére szolgál azon fő körülmény, hogy lakásom az összes iskolák közelében van; valamint az is, hogy nálam a német és francia nyelvet gyakorlatilag el-sajátíthatják.
S.-a.-Ujhely, 1892. aug. 4.
Tisztelettel:
Özv. Schön Izidorné.

Tk. 2366. sz./892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak, Szender Hani, Pláner Zsigmondné végrehajtást szenvedő elleni 77 frt 72 kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. bíróság területén lévő Zombor község határában fekvő, a m.-zombori 37. sz. tjkvben foglalt, időközben Friedmann Bertalan tulajdonánál álló 80—81. hrsz. 39. ö. i. sz. belsőre az árverést 604 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1892. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 9 órakor Zombor község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 60 frt 40 krajcárt készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi, kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál 1892. évi július 10-ik napján.

előadó bíró helyett:
Kiss György, kir. albiró.

Tk. 1704. sz. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. állam kincstár végrehajtónak Ambrusó Mária férj: Cseh Györgyné végrehajtást szenvedő elleni 401 ft 54 kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő Vámosujfalu községben fekvő a vámosujfalusi 47. sz. tjkvben A. II. és A. 190. 332 és 453 hr. sz. alatt Ambrusó Mária tulajdonánál álló ingatlanokra és pedig: a 90 hr. sz. belsőre és 18. ö. i. sz. házra 200 ft, a 332. hr. számú szántóföldre 625 ft és a 453. hr. sz. szőlőre 286 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy afennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 9 órakor Vámosujfalu község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 20 frt 62 frt 50 kr. és 28 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban a kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál 1892. évi július hó 3-ik napján.

F.
kir. albiró.

Tk. 1532. sz. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tályai népbank mint szövetezet végrehajtónak Nagy Lajos és neje szül. Uhlár Terézia tályai lakos végrehajtást szenvedő elleni 55 ft tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő Tállya n. község határában fekvő a tályai 1893. sz. tjkvben

Nagy Lajos és neje szül. Uhlár Terézia tulajdonánál felvett 659. hr. és 249. ö. i. számú ház és udvarra 400 frt becs és kikiáltási árban, továbbá a tályai 1336. sz. tjkvben egyik fele részben nem adós Tóth Sándor. másik fele részben pedig adós Nagy Lajos tulajdonánál felvett (184—185). hr. és 537. ö. i. sz. ház, udvar és kertre a végreh. törvény 156. §-hoz képest egészben 400 ft becs és kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi augusztus hó 19-ik napján délelőtti 10 órájára Tállya n. község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 ft 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál 1892. évi május 18-án.

Kiss György, kir. albiró.

Értesítés.

A vidéki t. szülőket van szerencsém értesíteni miszerint a beálló iskolai evre néhány gimnáziumi tanulót teljes ellátásra elfogadok. — A minden tekintetben kifogástalan ellátáson kívül a kellő felügyeletre s gondozásra kiváló figyelmet fordítok.

Krikbaum Gyula.

Pusztai útca 6C5. sz.

1—3

TK. 1791./1892. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tályai népbank mint szövetezet végrehajtónak Pfeifer Ferenc és Gábel Emilia végrehajtást szenvedők elleni 200 ft tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő Monok község határában fekvő, a monoki 260. sz. tjkvben Pfeifer Ferenc és neje szül. Gábel Emilia tulajdonánál felvett (556—557.) hr. és 441. ö. i. sz. ház és kertre az árverést 205 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan, az 1892. évi augusztus hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Monok község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 20 frt 50 krajcárt. készpénzben, vagy az 1881. LX-ik törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt kir. igazságügyi-ministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881-ik LX. törvénycikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál, 1892. évi május hó 21-én.

Kiss György, kir. albiró.

A legjobb Cognac

az Első Alföldi Cognac-gyár 1—6

HALÁSZ FERENCZ és TÁRSA

kecskeméti czég

*, **, ***, **** és *****-os gyártmánya

Különbösen ajánlható cholera ellen az *****

Gyógy-Cognac.

Ezen gyár 12 év óta a következő kiállításokon a legnagyobb kitüntetéseket nyerte, és pedig:

Kassa 1880.	Kecskemét 1881.	Kecskemét 1889
Kecskemét 1880.	Smyrna 1886.	Brüssel 1892.
Trleszt 1882.	Komárom 1891.	Párls 1892.
Veszprém 1880.	Arad 1890.	London 1892.
Bécs 1890.	Brüssel 1889.	Berlin 1892.

Saját töltésű palaczkokban kapható:

Landesmann Vilmos urnál **N.-Mihály.**
Cséri Herman , **Varannó.**
Rosenblüth Sándor , **Homonna.**

Jószág bérbeadás.

Méltóságos gróf Zichy Rezsóné, született Péchy Jakol ina grófnő, Zemplén megyebeli Ond község határában lévő földbirtoka 1893. évi január 1-től hat esetleg több évre is haszonbérbe kiadatik. A haszonbérleti feltételeket közli az alólirott. Kelt Hernád-Németiben, 1892. augusztus hó 12.

Prihoda Lajos,

tisztartó.

Jószág bérbeadás.

Alólirottak Zemplénmegyebeli N.-Azar községben és határában lévő földbirtoka, őszi vetéssel, szalma- és trágyakészlettel 1893-ik évi január 1-től, m.-izségi földbirtoka pedig 1893-ik évi október 1-étől hat évre haszonbérbe kiadatik; a haszonbérleti feltételeket közli Tek. dr. Haas Bertalan s.-a.-ujhelyi ügyvéd ur és az alólirott tulajdonos.

Kelt H.-Németiben, 1892. aug. 12.

Prihoda Lajos,

birtokos.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek újabb tervezése

BURGER ADOLFNÁL
S.-A.-UJHELYT
Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.
MINDEN IDŐBEN
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok
POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sarkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó. 19—

Sürgőnyczím:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Jutányos áron készítenek.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

4947. sz. polg. 1892.

Hirdetmény.

A Bodzás községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10. §-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1892. évi szeptember hó 21-nek d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé, Emödy Béla törvényszéki bíró hivatal szobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék, 1892. évi augusztus hó 2-án
Kulin Ödön, h. elnök. **Hrabovszky Aurél,** jegyző.

VADNAI DEZSŐ

Tan és nevelő-intézete Tokajban.

Ministerileg engedélyezett tanintézetem 6 osztályu, hova a gymnasium-, polgári fiú- és leányiskola alsó 4 osztályára készülő magántanulók is felvétetnek.

Az intézeti helyiség kényelmes beosztásával, mintaszerű berendezésével és világos terméivel minden tekintetben megfelel a nevelés és tanítás legmagasabb igényeinek.

A tanítás állami tanterv szerint történik. Vidékiek mérsékelt díjak mellett teljes ellátást is nyerhetnek.

1—2 **Vadnai Dezső.**
intézetulajdonos igazgató.

Részletesebb felvilágosítással készséggel szolgál az intézeti igazgató;

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit” (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új czimkével ellátott új alakú, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és önkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES,
kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magányakorlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, milyenek a Seltersi, Radeini, Vichy stb. különbözik e víz csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a véréngési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,
egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A „Margit” (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikeleges ásványvizek sorába tartozik, részint magányakorlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E víz más hasonló vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giessbülli stb. kisebb szabad-szénsav tartalmánál fogva bír előnnyel.

ÉDESKUTY L.
Kizárólagos főraktár Budapest, Erzsébet tér 8. sz.
ca. és kir. és szerb. kir. udv. ásványviz-szállítónál

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A DEBRECZENI KERESKEDELMI AKADEMIA

(e tanintézet 33 év óta áll fön)

czélja, hogy hazafias szellemben neveljen a magyar közgazdaságnak jó tisztviselőket és oly önálló kereskedőket, kik egy általános műveltségükkel, mint szakképzettségükkel a kor igényeinek teljes mérvben megfeleljenek.

Záró (érettségi) vizsgálatot tett növendékei élvezik az egyéves önkéntességi jogot, s a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán kívül alkalmazást nyerhetnek a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t.-cz. alapján a vasut-, posta-, állami és törvényhatósági pénztári- és kezelési szaknál.

Az új tanév szeptember hó elsején kezdődik; — beiratás és tandíj 68 frt.

Internatus (bennlakás) az igazgató közvetlen felügyelete és személyes vezetése alatt 30 növendék számára; évi teljes ellátás és gondozás díja 350 frt s havi részletekben fizethető; — az idegen nyelvek (német, francia) elsajátításra kiváló gond fordítatik.

Bővebb tájékozással és programmal szivesen szolgál az igazgatóság. 3—3

Alkusz.

Messze kiterjedő összeköttetéseimmél fogva abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindenféle birtok-bérbevétel s adást, birtokvétel és eladást, a legelőnyösebb feltételek mellett közvetíthetek. Amidőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, ajánlom magamat a t. érdeklettek becses figyelmébe.

Weinberger Manó.
S.-a.-Ujhely, Korona-utca.

Vladár Károly

cserépkályhagyára

Miskolczon Fazekas-utca 38. szám

cserépkályhám

a legolcsóbbaktól a legfinomabbakig, elsőrendű tüzmentes agyagjából a legdivatosabb berlini minták szerint készülnek, úgy fa, mint kőszén fűtésre és a legnagyobb tüzelés helytállására berendezve.

Raktáron állanak folyton számtalan fajú kész kályhák választás végett, úgy hogy bármily nagyságú háló, látogató, vendég és más szobák részére szükségelt kályha rögtön elszállítatik és embercim által felállítatik.

Mindennemű felvilágosítással és képes árjegyzékkel készséggel és rögtön szolgálók.

Kiváló tisztelettel
Vladár Károly,
Miskolczon. 3—6

Egy jóra való molnár segédet keresek, ki jól érti a paraszt- és a hengerőrlést is. Lehet nős is. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

A budapesti kereskedelmi akadémiával azonos berendezésű, egyenrangú és jógu kereskedelmi szakiskola. Áll 3 évfolyamból. **Végzett tanulók** a tanintézet igazgatósága által elsőrangú áruüzletekben, pénzbiztosítási forgalmi iparvállalatoknál azonnal elhelyeztetnek s mint könyvelők, levelezők stb. alkalmazást nyernek.

Az 1889. évi védtörvény alapján **egyéves önkéntességi jogosultsággal** bírnak.

Kiváló tanerők kitűnő berendezés, állami felügyelet, biztosítékai a tanintézet sikeres működésének.

Évi értesítővel, prospekttekkel kívánatra készséggel szolgál s megkeresésekre szivesen válaszol.

Nagyvárad, 1892. évi július hóban.
Propperer N. János,
igazgató.

A már évek óta fennálló
Első zemplén-megyei honi bútortermék

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmő egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szereshetők be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű kitűnő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútor s leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalongozások különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szeresheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozóik kényelmére bolthelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalongozások és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

1615/m. 1892. sz

Hirdetmény.

Zemplénvármegye tek. alispánja az 1892. évi július hó 14-én kelt 11775, 11776, 11777 és 12202. számú rendeleteivel a kir. helmech-boly-abarai th. közuton 3 drb. kőfedlapos átereszt helyreállítását 659 frt 61 kr., a borsi-czéke-abarai th. közuton 1 drb. kőfedlapos átereszt helyreállítását 227 frt 24 kr., m. izsép-kelecseny-jesztrebi th. közuton 2 drb. kőátereszt helyreállítását 495 frt 77 kr., a vásárhely-abarai th. közuton 1 drb. kőátereszt helyreállítását 258 frt 34 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1892. évi augusztus hó 22-ik napjának 10 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Zemplénvármegyei kir. államépítészeti hivatal.

S.-A.-Ujhely, 1892. augusztus hó 6-án.

A hivatal főnöke megbízásából:

Viczmándy Tamás,

kir. mérnök.

GAZDASÁGOKNAK

ajánlunk a közlő cséplési évadhoz locomobil fűtésre kitűnően alkalmas

királdi akna- és darabos szenet

a legjutányosabb árban, minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános köszénbánya részvénytársulathoz

Budapest, V., bálvány-utca 8. sz.

Figyelemre méltók!
A tavaszi és nyári idényben.
Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok: melyek **HOFFMANN BELA** az „Arany Oroszlánhoz” címzett ungvári gyógyszerárában, eredeti előirat szerint készítve, nagy kelendőség miatt folyton friss minőségben kapható közkedvelt különlegességek:

„LILIAM ARCKENŐCS”
„LILIAM MOZSDÓVIZ” és
„LILIAM SZAPPAN”
Mindannyi külön és együttesen a seplő, májolt, pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (mitesser)jellen kitűnő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„LILIAM HÖLGYPOR”
a legjobb s legújabb arczpor; mely mindennapi használat mellett is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül, hogy fel-tűnnék kitűnően tapad, s az arcznak természetes üde szint kölcsö-nöz! Kapható fehér, rózsá, és créme (barnáknak) színben.

Zemplénmegye és környékére egyedüli raktár:
KINCSESSY PÉTER gyógyszerára
az „Üdvözítő”-ház, S.-A.-UJHELYT, a főuczán.
Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatnak bárkinek s postai megrende-
lések pontosan eszközöltetnek. 10

Figyelemre méltók!

953. á. szám/1892.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium az 1892. évi június hó 28-án kelt 17481. sz. rendeletével a Zemplén-turányi r. kath. paplak helyreállítását 91 frt 31 kr. pénzértékű 93 kézi és 23 igás nap hozzáadásával 553 frt 71 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1892. év augusztus hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Zemplénmegyei kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnök megbízásából:

Viczmándy Tamás,

kir. mérnök.

Elővigyázat a ZACHERLIN rovarpor vásárlásánál.

Vevő: . . . . . Nekem nem kell nyitott rovarpor, mert én Zacherlint kértem! . . . . . Ezen különlegességet joggal dicsérhetik, mert ez a legkitűnőbb irtószert minden rova-
ellen, és ezért csakis: „Zacherl” névvel ellátott lepecsételt üvegeket fogadok el! Ára; 15 kr. 30 kr. 50 kr. 1 frt.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsessy Péter, Reichard Gyula, Behyna test., Cs. Buday Ákos, Bárczy Béla, Grünbaum M. Klein A. Malátsik György, Reichard testv. Éliás Imre és Klein Henriknél.	Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.
Homonnán: Pápay P., Szekerák A. és Walaschek Ignácznál.	Szerencsén: Rochlitz Dezsőnél.
Varannón: Gaál Sándor és Cseri Hermannál.	Tokajon: Reiner D., Olay Lajos, Deka Soma, Czigány Béla, Grosz Izrael és Frisch Vilmos.
	Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen, Glück Mór és Tolvay Imrénél.
	Táillya: Sichermann és Jakab fiánál.

11-12